

Resolucija CM/ResCMN(2023)14 o izvajanju Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin v Avstriji

(Sprejeto 13. decembra 2023 na 1484. sestanku odbora ministrov v sestavi namestnikov ministrov)

Skladno s 24. do 26. členom Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin (v nadaljevanju Okvirna konvencija) Odbor ministrov

ob upoštevanju Resolucije CM/Res(2019)49 z dne 11. decembra 2019 o revidiranih dogovorih o spremljanju 24. do 26. člena Okvirne konvencije;

ob upoštevanju glasovalnega pravila, ki se uporablja;¹

ob upoštevanju ratifikacijskega orodja, ki ga je dala na voljo Avstrija 31. marca 1998;

ob sklicevanju na dejstvo, da je avstrijska vlada 30. septembra 2021 posredovala državno poročilo za peto obdobje spremljanja izvajanja Okvirne konvencije;

po preučitvi petega mnenja o Avstriji svetovalnega odbora, sprejetega 8. junija 2023, sprejema

glede Avstrije zaključke, navedene v nadaljevanju.

Oblasti so pozvane k upoštevanju ugotovitev in priporočil v petem mnenju svetovalnega odbora. Za izboljšanje izvajanja Okvirne konvencije je treba izvesti predvsem ukrepe, navedene v nadaljevanju.

Priporočila za takojšnje ukrepanje

1. Izvajanje ukrepov za ocenjevanje obsega povpraševanja za jezikovno izobraževanje v hrvaškem, madžarskem, slovenskem in romskem jeziku na območjih zunaj tradicionalnega naselitvenega območja oseb, ki pripadajo narodnim manjšinam, kjer bi pripadniki manjšin morda živeli v znatnem številu. Po taki oceni morajo oblasti odločiti o ustreznih ukrepih v zvezi z jezikovnim izobraževanjem v hrvaškem, madžarskem, slovenskem in romskem jeziku na teh območjih v tesnem sodelovanju s predstavniki navedenih manjšin.
2. Iskanje trajnostnih in zakonsko določenih rešitev v tesnem sodelovanju s češko in slovaško manjšino, v zvezi z dolgoletnim vprašanjem dostopa do izobraževanja v manjšinskem jeziku na Dunaju za otroke in študente teh manjšin.
3. Sprejetje zakonske ureditve na avstrijskem Koroškem glede pravice do dvojezične vzgoje v zadnjem letu obiskovanja otroškega vrtca in zagotovitev pogojev za izvajanje ureditve.

¹ Dne 17. septembra 1997 je Odbor ministrov sprejel sklep CM/Del/Dec(97)601/4.5, ki predvideva: »Sklepi v skladu s členoma 24.1 in 25.2 Okvirne konvencije štejejo za sprejete, če dve tretjini predstavnikov strank glasuje za sklepe, vključno z večino predstavnikov strank, ki imajo pravico do sedeža v Odboru ministrov.«

4. Krepitev prizadevanj za promocijo medsebojnega spoštovanja, medkulturnega dialoga in razumevanja v družbi ter za obveščanje večinskega prebivalstva o raznovrstnosti kot sestavnega dela avstrijske družbe. Oblasti morajo krepiti prizadevanje v boju proti vsem oblikam rasizma in nestrpnosti, vključno z anticiganizmom, antisemitizmom in antimuslimanskim rasizmom.

5. Reforma imenovalnega postopka in sestave manjšinskih sosvetov za narodne manjšine v tesnem sodelovanju z narodnimi manjšinami z upoštevanjem načel enakopravnosti spolov ter prisotnosti mladih in z omejitvijo obdobja mandata članov manjšinskih sosvetov. Oblasti morajo širiti kompetence teh sosvetov, da bi zagotovili učinkovito udeležbo oseb, pripadnikov narodnih manjšin v javnem življenju.

Nadaljnja priporočila²

6. Preučitev prošnje Jenške skupnosti za priznanje kot narodne manjšine, kot je navedeno v programu zvezne vlade v letih 2020–2024.

7. Širitev mandata varuha človekovih pravic za enako obravnavo, tako da ta ustanova lahko učinkoviteje ukrepa proti diskriminaciji oseb pripadnikov narodnih manjšin. Oblasti morajo zlasti preučiti možnost, da varuh človekovih pravic za enako obravnavo dobi mandat za uvedbo sodnih postopkov v imenu žrtev diskriminacije. Oblasti naj varuhu človekovih pravic za enako obravnavo prav tako zagotovijo ustrezna finančna sredstva in človeške vire, da bo ta ustanova primerno opremljena za ozaveščanje glede svojega mandata med osebami, pripadniki narodnih manjšin in da te skupine doseže tudi v manjšinskih jezikih.

8. Krepitev prizadevanj za boj proti diskriminaciji pripadnikov romske manjšine z izvajanjem ozaveščevalnih dejavnosti, z rednim ocenjevanjem in evalvacijo položaja s promocijo neodvisnih raziskovalnih študij in z zbiranjem razčlenjenih podatkov.

9. Krepitev prizadevanj za zagotovitev doslednega izvajanja zakonodaje v zvezi s pregonom kaznivih dejanj iz sovraštva in sovražnega govora z vključitvijo zakonodajnih ukrepov proti sovraštvu v spletu. Oblasti morajo osebe, ki so potencialni cilji sovražnega govora in kaznivih dejanj iz sovraštva, ozaveščati predvsem glede zakonodaje in pravnih sredstev ter redno preverjati, ali je treba za policijo, državne tožilke in sodnike uvesti dodatno izobraževanje glede uporabe zakonodaje v primeru rasističnih kaznivih dejanj.

10. Krepitev prizadevanj, da bi bile narodne manjšine in njihovi jeziki v javnih medijih bolj v središču pozornosti, zlasti z dvigom kakovosti in številčnosti televizijskih programov za potrebe in interese pripadnikov narodnih manjšin ter tudi s povečanim številom vsebin, ki jih pripravljajo. Teme, zanimive za pripadnike narodnih manjšin, naj bi bile vključene v osrednje medije.

11. Olajšanje ustne in pisne rabe manjšinskih jezikov v stikih z upravnimi oblastmi, zlasti s praktičnimi ukrepi, ki upravnim oblastem omogočajo rabo teh jezikov, in z ozaveščanjem glede te pravice med pripadniki narodnih manjšin. Oblasti morajo promovirati pozitivne ukrepe, kot so kompetence v manjšinskih jezikih pri zaposlovanju javnih uslužbencev.

12. Zagotovitev pravilnega izvajanja šolskih učnih načrtov z januarjem 2023 skupaj s pripravo posodobljenega izobraževalnega gradiva in usposabljanja učiteljev na delovnem mestu za ta namen.

13. Identifikacija in implementacija dolgoročnih trajnostnih rešitev za zagotovitev enakih možnosti za otroke in študente romske manjšine na vseh ravneh, z vključitvijo šolske mediacije in strategije učne asistence za romske otroke, ki so podprta s primernimi sredstvi.

14. V posvetu s pripadniki romske manjšine izvajanje obsežnih spodbujevalnih ukrepov za učenje romskega jezika v predšolski vzgoji, v šolah in na ravni univerzitetnega študija.

² Priporočila so v nadaljevanju navedena v vrstnem redu ustreznih členov v Okvirni konvenciji.